

BELGIAN
ASSOCIATION
OF CIOs
AND
DIGITAL
TECHNOLOGY
LEADERS

Beltug Memorandum

Februari 2021

Inhoud

1	Een thuiswerkbeleid met visie.....	3
2	Nood aan sterke telecomnetwerken	3
2.1	Laat ons het innovatiepotentieel van 5G benutten	3
2.2	Ook de investeringen in glasvezel zijn belangrijk.....	4
3	Stimuleer duurzame, digitale handel	4
4	Gebruik de digitale transformatie van de overheid als hefboom	5
5	Zorg voor een werkbaar kader m.b.t. privacy en security	5
5.1	Help bedrijven in de strijd tegen cybersecurity	5
5.2	Concrete aanbevelingen voor privacy zijn noodzakelijk.....	6
6	Naar meer evenwicht in de relatie tussen cloud providers en zakelijke cloud gebruikers.....	6
7	De data-economie – Werk mee aan de Europese datastrategie	7
8	Denk na over de samenwerking en bevoegdheden van de regulatoren	7
9	Ontwikkel een beleid dat voor voldoende talent zorgt.....	8
10	Stimuleer digitale innovatie.....	8
11	Internationale dimensie	8

Over Beltug

Met meer dan 1800 leden uit 490+ bedrijven, is Beltug de Belgische vereniging van CIO's en leiders in digitale technologie uit verschillende economische sectoren en de overheid. Onderwerpen als het beheer van softwarelicenties, 5G, hybrid IT, cyber security, IoT, smart collaboration, privacy, digitale innovatie, data governance, artificiële intelligentie, ... staan op onze agenda.

We verdedigen de belangen van onze leden, nemen standpunten in en faciliteren het uitwisselen van kennis tussen onze leden. Elk jaar organiseren we meer dan 40 evenementen om ervaringen en vragen uit te wisselen. Beltug vertegenwoordigt de zakelijke ICT-gebruikers ook op het Europese en internationale niveau, in nauwe samenwerking met organisaties in andere landen. www.beltug.be

Contact: Danielle Jacobs, CEO Beltug, +32 495 10 88 51, danielle.jacobs@beltug.be
Beltug – Prins Boudewijnlaan 97 – 9100 Sint-Niklaas – www.beltug.be

Beltug memorandum

Met meer dan 1800 leden van een 500-tal bedrijven en overheidsinstellingen, is Beltug de Belgische community van de zakelijke gebruikers van digitale technologie. Het gaat om ICT-beslissers uit de meest diverse economische sectoren zoals banken, industrie, pharma, warenhuizen, dienstenbedrijven en van de overheid.

De uitdagingen waar deze bedrijven en overheidsinstellingen voor staan, zijn groot. Er was al een golf van digitalisering aan de gang voor de coronapandemie. Deze ongeziene omstandigheden hebben de noodzaak voor een grondige digitale transformatie slechts versneld. Alle organisaties hebben nood aan zo'n transformatie, om beter te kunnen inspelen op de veranderende verwachtingen van klanten en medewerkers, om efficiënter te werken, om concurrentieel te zijn en om te kunnen innoveren. De enige manier om nieuwe technologieën succesvol te implementeren en er een maximale meerwaarde uit te halen, is om de digitale transformatie op een strategisch niveau aan te pakken.

Ver doorgedreven digitalisering is onontbeerlijk geworden voor elke organisatie. Maar om echt het verschil te kunnen maken, is een beleid met visie en goede omkadering nodig.

Beltug pleit er al langer voor om van digitalisering een prioriteit te maken op alle beleidsniveaus, in alle bevoegdheidsdomeinen, over alle departementen heen. Meer dan ooit is het overheidsbeleid mee verantwoordelijk voor het laten slagen van de digitale transformatie. Tijd voor Digitale Actie!

1 Een thuiswerkbeleid met visie

De Covid-19 pandemie heeft voor een doorbraak en maatschappelijke aanvaarding gezorgd van thuiswerk. Het leidt geen twijfel dat thuiswerk ook post-Covid-19 binnen veel bedrijven een verworvenheid zal blijven.

Onze wetgeving en omkadering van de relatie werknemer-werkgever is echter niet aangepast aan een situatie waar thuiswerk een normaal onderdeel van het werk is.

Daarnaast biedt de huidige situatie een unieke kans om van deze crisis een opportuniteit te maken, met positieve gevolgen voor de mobiliteit, het milieu, de leefbaarheid van de steden en de balans werk-privé.

2 Nood aan sterke telecomnetwerken

Wil ons land meetellen in de digitale economie, dan moeten we investeren in de netwerken van morgen: zowel in 5G, als in glasvezel.

2.1 Laat ons het innovatiepotentieel van 5G benutten

5G-netwerken worden de infrastructuur van de toekomst. Het belang van mobiele communicatie kan moeilijk onderschat worden. 5G-netwerken zullen de basis vormen voor tal van toekomstige digitale toepassingen. Immers, 5G is veel meer dan een sneller netwerk. 5G maakt een groot aantal simultane communicaties mogelijk, en is geschikt voor tijdskritische mobiele communicatie, omdat er geen vertraging is. Daarnaast kunnen er ook kwaliteitsgaranties geboden worden. De mobiele communicatie tussen machines, sensoren, ... wordt op een heel ander niveau getild.

Bedrijven zullen met 5G nieuwe, innovatieve diensten kunnen aanbieden en hun operationele werking verbeteren. Ook voor de gezondheidszorg, de steden, ... komen er maatschappelijk relevante mogelijkheden.

Concreet verwacht Beltug van de overheid:

- Geen verder uitstel: de organisatie van de veiling van 5G-spectrum heeft in België al veel vertraging opgelopen. In andere landen gaat de uitrol verder. Met de noodzakelijke stappen kan de veiling pas ten vroegste eind 2021 georganiseerd worden. Meer vertraging moet vermeden worden.
- Er is ongerustheid over de stralingsrisico's. Deze bekommernis is begrijpelijk. Beltug pleit voor het publiceren van de meetresultaten van de straling, voor en tijdens de uitrol van de 5G-netwerken. Ook het informeren rond meetresultaten in het buitenland kan helpen. Alleen met objectieve informatie kan men vertrouwen opbouwen. Een evaluatie van de stralingsnormen dringt zich op.
- Maximaliseren van de opbrengst van de spectrumveilingen is contraproductief. Geld dat betaald wordt voor spectrum, is niet meer beschikbaar voor investeringen in hoge kwalitatieve netwerken. Uiteindelijk wordt de kost gedragen door de klanten, consumenten en bedrijven. Dit leidt tot hogere tarieven, een lagere adoptiegraad en een gemist economisch potentieel.

2.2 Ook de investeringen in glasvezel zijn belangrijk

Vaste telecommunicatieinfrastructuur is voor de gigantisch groeiende dataverwerking van bedrijven, ziekenhuizen, scholen, publieke instellingen en telewerkers belangrijk én vormt ook de ruggengraat van de 5G-netwerken.

Er zijn tal van interessante ontwikkelingen bezig op het vlak van vaste telecommunicatieinfrastructuur:

- Proximus stelt zijn glasvezelinfrastructuur open voor concurrenten;
- Fixed-wireless access, met 5G als alternatief voor vaste infrastructuur - om de laatste km te overbruggen op meer afgelegen plaatsen - kan een belangrijke impact hebben op de kost.
- In Vlaanderen trekt Fluvius de telecomkaart en is samenwerking met Telenet aangekondigd.

Daarnaast werken Proximus en Orange samen voor de uitbouw van de 5G-infrastructuur. Samenwerking tussen operatoren voor het uitrollen van 5G-infrastructuur kan positief zijn voor het tempo en de kosten van de uitrol.

De overheid moet waken over eerlijke concurrentie tussen de verschillende aanbieders.

3 Stimuleer duurzame, digitale handel

Corona bracht de digitalisering in een stroomversnelling. Het massale thuiswerk heeft de rol van papier erg duidelijk gemaakt. Als je vanop afstand werkt, moet je wel papierloos kunnen werken.

Digitalisering is één zaak, maar vaak vergen contracten en handelsdaden nog een papieren document met handtekening. Handelsdaden moeten maximaal digitaal geregeld kunnen worden, op rechtszekere manier. Het stimuleren van elektronische authenticatiediensten, elektronische archivering en het gebruik van elektronische handtekeningen zijn belangrijk. Op dit vlak verwachten we van de overheid een beleid dat voor een klimaat van vertrouwen zorgt.

Ook raden we de overheid aan om te anticiperen op de komst van smart contracts. Als eerste stap is het nodig om de nodige kennis op te bouwen binnen de overheid en te evalueren waar ze wel en niet in de bestaande regels passen.

Tegelijk hechten de leden van Beltug belang aan de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties en de Green Deal van Europa. Ze zien in digitalisering een mogelijkheid om duurzame initiatieven te stimuleren en onze economie te vergroenen. Zowel overheden als bedrijven moeten evolueren naar *sustainable procurement* bij ICT-aankopen en -uitbesteding, waarbij duurzaamheidscriteria mee in rekening worden genomen bij de beoordeling van de keuzes.

4 Gebruik de digitale transformatie van de overheid als hefboom

In het domein van digitalisering kunnen de overheden zelf ook een belangrijke rol vervullen. Daarom houdt Beltug een warm pleidooi voor de digitale transformatie van de overheid zelf. Alle burgers en bedrijven hebben voordeel bij een goed functionerende, gedigitaliseerde overheid. Het is belangrijk hier voldoende in te investeren. Elke verbetering in de digitale omgang met de overheid heeft een groot schaafeffect. Een voorbeeld ter illustratie: de individuele fiscale fiches kunnen pas verstuurd worden door bedrijven, nadat ze aan de staat worden gestuurd. Dat maakt dat bedrijven tot 15 maanden na de gebeurtenis waarvoor een fiche gemaakt wordt nog individuele fiches versturen, met extra moeilijkheden, zoals tussentijdse adreswijzigingen, tot gevolg.

Ook zijn er binnen de overheid veel opportuniteiten voor synergie en samenwerking, denk maar aan de gemeentes die voor heel vergelijkbare noden oplossingen zoeken.

5 Zorg voor een werkbaar kader m.b.t. privacy en security

De digitale wereld staat of valt met vertrouwen: vertrouwen in technologie, in leveranciers, in het zorgvuldig gebruik van gedeelde data, enzovoort. Het is belangrijk dat de overheid zich niet louter beperkt tot het uitvaardigen van regels. Het wettelijk kader en de implementatie ervan met digitale technologie zijn steeds meer vervlochten. Hierbij verwachten we van de overheid ook een rol als gids.

5.1 Help bedrijven in de strijd tegen cybersecurity

Het aantal aanvallen op de IT-infrastructuur van bedrijven, overheden en publieke instanties blijft hand over hand toenemen. Er heeft zich een ware industrie ontwikkeld, die veelal vanuit het buitenland op Belgische doelen mikt. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid van elke gebruiker, elke organisatie en elke overheid om te strijden tegen cyberaanvallen en ze maximaal te voorkomen.

Van de overheid wordt meer dan wetgeving verwacht, begeleiding bij de implementatie is cruciaal. Het Center for Cybersecurity Belgium heeft een cruciale rol. Het initiatief van het CCB rond de aanpak van ethical hacking is hiervan een goed voorbeeld. Een ander voorbeeld is de implementatie van de NIS is begeleiding noodzakelijk.

5.2 Concrete aanbevelingen voor privacy zijn noodzakelijk

Wetgeving uitvaardigen is maar een begin. Daarna moet de overheid zo veel als mogelijk richtlijnen geven over hoe ze de concrete toepassing van de regels ziet, zodat er een werkbaar kader tot stand komt voor privacy. De mogelijkheid tot interpretatie bij de GDPR is meer dan 2 jaar na de ingang nog steeds veel te groot, er zijn nog veel vragen en onzekerheid. De Gegevensbeschermings Autoriteit heeft hier een belangrijke rol te spelen.

Europese samenwerking is nodig.

6 Naar meer evenwicht in de relatie tussen cloud providers en zakelijke cloud gebruikers

Cloudtoepassingen (zowel voor software, platformen als IT-infrastructuur) zijn de jongste jaren aan een grote opmars bezig. Cloud biedt verschillende voordelen. Maar, de leden van Beltug zijn bezorgd. Er zijn 2 grote problemen:

- een sterke concentratie in de markt van cloudproviders, met een dominante marktpositie van sommige softwarebedrijven. Dit leidt o.a. tot
  - een beperking van de keuzemogelijkheden;
  - jonge innovatieve bedrijven worden overgenomen of beconcurrereerd met een vergelijkbaar aanbod van de grote spelers.
- de grote afhankelijkheid van een cloud provider eenmaal een software is geïmplementeerd. Dit leidt o.a. tot
  - complexe en weinig transparante contracten
  - ontransparante en wijzigende licentiemodellen. Dit maakt het voor organisaties erg moeilijk om een business case te maken voor hun software. In de cloud zijn dergelijke veranderingen makkelijk (en eenzijdig) door de leverancier door te voeren. Zo kan de basis voor de berekening van de licentiekosten van een kost per document naar een kost per item op een document veranderen, of van het aantal toestellen waarop een software draait naar het aantal gebruikers of omgekeerd.
  - voorwaarden die een exit uit de cloud of verandering van provider quasi onmogelijk maken.

"Vendor lock-in stelt zich voor alle bedrijven en overheidsinstellingen, klein en groot."

Klanten hebben weinig of geen inspraak in de modaliteiten van de cloudplatformen. Marktdominantie en machtsmisbruik loeren om de hoek.

Beltug vraagt aan de overheid om te zorgen voor correcte marktpraktijken. Organisatorische, technische en transparantieplichtingen kunnen daartoe bijdragen. Het Europees niveau is hier erg belangrijk. Beltug onderzoekt in hoeverre het voorstel van de Europese Commissie voor de Digital Markets Act en andere initiatieven hierbij kunnen helpen.

7 De data-economie – Werk mee aan de Europese datastrategie

Data is het nieuwe goud en staat steeds centraler in het beleid van organisaties. Hoewel het delen van data enorme mogelijkheden biedt, doet deze evolutie steeds meer vragen rijzen over privacy, gegevensbescherming, eigendom en mededinging. Er is nood aan heldere, faire en praktijkgerichte regels over de toegang tot en het gebruik van data binnen de Europese markt.

De Europese Commissie werkt aan een data strategie en een set van regelgeving daaromtrent, die moeten leiden tot een open 'Single Market for data'. Dat moet ervoor zorgen dat bedrijven en burgers hun data met een gerust hart kunnen delen.

We verwachten van de Belgische overheden dat ze dit dossier van nabij opvolgen en hier actief aan meewerken.

In de digitale economie is een dominantie ontstaan van Amerikaanse en Chinese tech giganten. Europese bedrijven zijn hoe langer hoe meer afhankelijk van deze bedrijven. Op termijn vormt dit een bedreiging voor onze onafhankelijkheid, en voor onze economie en haar mogelijkheden om te innoveren en toegevoegde waarde te creëren. Als het gaat om soevereiniteit, dan gaat het in de eerste plaats over data. De digitale wereld is fragiel. De data zijn de nieuwe brandstof, maar gemakkelijk te plunderen.

We moeten ons bewust zijn van deze geopolitieke risico's en absoluut streven naar een Europees beleid dat eigen technologische keuzes en ontwikkelingen ondersteunt.

Het GAIA-X-initiatief is beloftevol. Het gaat daarbij in essentie om een set van regels en principes rond het beheer van data in de cloud, bv hoe ze te beheren, hoe te verzekeren dat ze niet onder buitenlandse wetgeving vallen. Het is echter nog onduidelijk welke de concrete voordelen zullen zijn.

8 Denk na over de samenwerking en bevoegdheden van de regulatoren

De digitalisering van onze economie leidt ertoe dat IT en telecom meer en meer in elkaar verweven raken. Door de ontwikkeling van nieuwe business modellen, wordt ook meer toezicht gevraagd op faire handelspraktijken en mededinging. Tegelijk heeft ons land een evolutie van staatshervormingen doorgemaakt, waarbij bevoegdheden verspreid zijn geraakt over verscheidene beleidsniveaus.

In de praktijk stellen we vast dat regelgeving van en toezicht op software, telecom en mededinging steeds meer door elkaar lopen. Beltug vraagt de overheid om na te denken over meer samenwerking tussen de betrokken organen en een toekomstgerichte bevoegdheidsverdeling.

9 Ontwikkel een beleid dat voor voldoende talent zorgt

Bij alle ICT-beslissingsnemers is de schaarste aan goed opgeleide mensen een grote bekommernis. Dit geldt zowel voor de privésector als de overheid. De overheden moeten blijvend aandacht besteden aan een beleid dat ertoe leidt dat we voldoende talent voor ICT-jobs kunnen vinden op de Belgische arbeidsmarkt.

10 Stimuleer digitale innovatie

De ontwikkeling van AI, smart contracts en andere innovaties hebben nood aan experimenten. Het wetgevend kader moet ruimte bieden aan innovatieve projecten, in samenwerking met de betrokken partijen en overheden.

11 Internationale dimensie

Aangezien de problematiek de landsgrenzen overstijgt, zijn Europese initiatieven noodzakelijk. Beltug werkt hiervoor samen met zusterverenigingen CIO Platform NL (Nederland), Voice (Duitsland) en Cigref (Frankrijk).

Copyright © Beltug 2021. U kan delen van deze tekst gebruiken, zolang Beltug duidelijk vermeld wordt als bron.

Beltug vzw/asbl

Prins Boudewijnlaan 97 | B - 9100 Sint-Niklaas | +32 3 778 17 83

BE 0443-557-046 | RPR Gent, afdeling Dendermonde

www.beltug.be | info@beltug.be